

ARREGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	20 K
Félévre... ..	10 K
Negyedévre	5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU

Felelős szerkesztő:
HOVANYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	16 K
Félévre... ..	8 K
Negyedévre	4 K

Miskolcz és az autóforgalom

Nemzetgazdasági, irodalmi és folklóristikus szempontból örvendetesnek kell tartanunk, ha külföldi írók Magyarországgal foglalkoznak. Ma, mikor az idegenforgalom nevelése érdekében minden áldozatot meghoznak az érdekeltek, mikor az idegeneket csábító reklámcikkek, hirdetések nehéz pénzeket nyelnek el, igazi nyereség Magyarországra nézve, ha valamelyik külföldi író érdeklődése önként fordul hazánk felé. Az ugynevezett művelt Nyugat még mindig a puszta, a tschárdás, a fokosch, a gullasch hazájának tudja Magyarországot. Magyar, tzigány betjár, synonym fogalmak külföldön és a külföldi utazók javarésze még mindig Tissót modorában ír hazánkról, hol tüzes szemű tzigány grófnók villogó gatyában ropják a palotást.

Annál örvendetesebb jelenség a könyvpiacra most megjelent és nagy feltűnést keltett munka „Durch Ungarn im Automobil”. Szerzője egy osztrák arisztokrata, feudális nagyúr, tagja az urakházának, ki szerényen „Filius” álnév vignettája alatt eresztette utnak könyvét. Nagyobb szeretettel és elragadtatással, nagyobb melegséggel még nem irtak rólunk mint Filius most megjelent, remekszép fényképekkel dusan tarkított könyvében. Magyarország úgy van beállítva e könyvben, mint az automobil turák igazi Eldorádója, hol az országutak majdnem mindenütt elsőrendűek, a közbiztonság kifogástalan, a lakosság kedves, jó modoru, udvarias, a tájak bájosak, poétikusak és sohasem unalmasak.

„Ha komfortot, luxust akar az automobil utas, akkor menjen Franciaországba, vagy Angliába, de aki meg akar ösmerkedni egy

eredeti ország mesterkéletlen szépségeivel, egy rokonszenves, tősgyökeres nép szokásaival, az utazza be Magyarországot” mondja a szerző. Filius nem tucat sportember, ki csak a felületen fekvő dolgokat látja meg, hanem igazi művészlélek, valóságos litterary gentleman, ki tudja élvezni az élet, a világ szépségeit és nemcsak a friss hóban csillogó Tátra csucsainak, de a délibábos rónaságnak, a végtelen magyar alföldnek szépségeit is érzékeltetni tudja.

Az automobil forgalom ma a kultura, az idegen forgalom, igazi fokmérője és épen ezért mérhetlen hálával kell fogadnunk Filiusnak hazánkról írt rokonszenves könyvét. Ennek a munkának, mely utat fog törni az egész világ sportkedvelő s így a születési, szellem és pénz- aristokracia köreibé, nagy kihatása lesz az ország auto forgalmára. Aki ezt a könyvet elolvassa, az feltétlenül kedvet kap széjjel nézni a hármassal országában és ez a könyv mely nem megrendelésre készült, nagyobb szolgáltatásokat fog tenni hazánknak, mint az összes eddigi, hivatalos izű idegen forgalmi intézkedések.

Sajnos, Miskolcz városáról nem a legkellemesebb benyomásokat vitte magával Filius. Így ír rólunk:

„Miskolcz előtt erősen emelkedik az út. Bájos fekvésű város tűnik fel a völgykatlanban. Kitűnő országuton robogunk be a városba, hol irtózatossal kövezet fogad. Szerepném látni azt az autót, — melyet Miskolczon gyors hajtás miatt feltartóztatnak. Oly rettenetes ez a kövezet, hogy a legvadabb automobilista, még ha tönkre is akarná zuz-

ni kocsiját, 10 kilométeres gyorsaságnál többet nem produkálhatna.”

Filiusnak igaza van és végtelen kellemetlen reánk nézve, hogy kövezetünket ilyen mostoha állapotban találta ez a világlátó, kinek nyilatkozata nyomán rossz hírünk messze elterjed az auto-tulajdonosok körében. A közelebbi környék automobilistái már ugyis évek óta

ha csak tehetik elkerülik Miskolczot. Van egy ösmerősöm Tiszaluczon, ki szenvedélyes autozó, de inkább Debreczenbe és Kassára autózik, ha valami bevásárolni valója van vagy ha városi szórakozást keres, bár Miskolczot egy fél óra alatt eléri, de nem akarja tönk-

re tenni pneumatikáját és a carrosseriát. Szóval pechünk van a világgal, míg Arad és Nagyvárad-ról csupa szépet és jót olvasunk Filius könyvében, Miskolcz csunyán kikap. Nem oly csekélység az ilyesmi, mint hivatalos köreink gondolják. Az autózók rendszerint vagyonos, pénzes emberek, kik után keresetet lát a hotel, a kávéház, jó vevőt talál bennük a kereskedő, az iparos.

Itt az ideje, hogy a kövezet kérdése bazaltbányával vagy a nélkül végre megoldást találjon, mert a mai állapot, mint Filius könyve mutatja, valóságos megbélyegző.

Ferenzi Károly.

A Jókai-pár Miskolczon

Mit írt a „Borsod”?

(A Reggel tudósíójától.) A esudáatos mesemondó, Jókai Mór halálának évfordulója alkalmából országoszte föllevenítették emlékét. A Reggel is érdekes remiscenciákat közölt Jókai miskolczi tartózkodásáról, most pedig alkalmunk van az akkoriban. Rácz Ádám felelős szerkesztésében és Miskolczy Pál társszerkesztésében megjelent a „Borsod” című hetilap tudósítását leközölni

A tudósítás elé Rácz Ádám hozsuzu, mély gondolatmenetű vezércikket írt. Örömnapokak, diadalmas perceknek nevezi azt az időt, amit a Jókai pár Miskolcz falai között töltött. A drágakövek legnemesbiké a gyémánt — írja többek között — képes egymagában is fényt terjeszteni, és ha a napra tesszük ki, fénye megszáz-zorozódik... E gyémánt volt Lévay

József, a fénylő nap pedig Jókai Mór, akik együtt aranyozták be azt az örök ünnepet, mellyel Miskolcz az ország zerte ünnepelt nagy művésznőnek, Jókainé Laborfalvy Rózának adózott. Rácz Ádám a vezércikke végén ezeket írja; „De nagyon, nagyon elkalandozánk célunktól, s a helyett, hogy egyszerűn közöltük volna az ünnepélyességeken történeteket, egészen más tere ragadtunk el magunkat Bocsásson meg ezért nekünk a muzsák istene! Tudjuk, hogy vétkezünk, de hite jóvá tessük s adjuk leírását az olimpi ünnepélynek, úgy a mint az 'efolyt.”

Jókainé a színházban.

Nagyszámu közönség töltötte meg szerdán este a miskolczi színházat. A város notabilitásai, vendégek a vidékről oly számsan jelentek meg, hogy a szin-

BIKSZÁD-GYÓGYFÜRDŐ

Elő- és utóévadban az állandó tartózkodásnál a szoba áraknál 30 % engedmény. — A Nagyvendéglőben Waschale Gyűző az ujjvendéglős.

Szatmármegyében. Megnyitás május 15-én.

Meleg ásványvíz fürdők. Szénsavas fürdő. Hidegvíz gyógyintézet. Dr. Balling-fele Inhalátus. 160 kényelmesen berendezett szoba. Vízvezeték. Acetilen világítás. Vasuti állomás, posta, távirida. Telefon. Gyógytár helyben.

Prospektust levélről árjegyzéket kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

padon is kelle páholyokat felállítani. A művésznek kevéssel 7 óra előtt jelent meg a színpadon, hoi a színházi választmány, a polgármester, Horváth Lajos képviselő s számos hölgy gyült egybe. — A Jókainéknak szánt ajándékok három asztalon feküdtek kiállítva. Egyiken diszes babérkoszorú, a miskolci színházi választmány ajándéka; a másik billikom, melyet a Geróffy pár ajándékozott a művésznek; a harmadikon a miskolci színházi tagok babérkoszorúja. A színházi választmány részéről, mely teljes számban jelnt meg, ennek elnöke dr. Csáthi Szabó István a következő szavakkal üdvözölte a művészt:

Ünnepelt művész! Nagyságos Asszonyom! A miskolci színház kettős ünnepet ül, mely a művészt és városunk szülöttét illeti. Örömel ragadjuk meg az alkalmat, hogy hálánknak kifejezést adhasunk és hódoljunk a magyar dráma csillaga előtt, aki 50 évig színészetünk büszkesége volt. Örömmel mondunk köszönetet azon elhatározásáért, hogy Miskolcz város közönségét kitünteti és itt lép fel; hálánk annál jogosultabb, mert örömmel emlékezünk vissza a színház megnyitására. Ogadj a Nagyságod a miskolci színház igazgatóságának mély hódolata kifejezéséül e szerény koszorút azon óhajításunk kíséretében: engedje a Mindenható, hogy Nagyságod még soká megelégedve élvezhesse nyugodtan babérait, férjével együtt. Éljen soká!

E szavak után a szónok átnyújtotta a választmány által felajánlott ezüst babérkoszorút. A színpadon egybegyült közönség éljenzésének lecsillapulta után Jókainé csengő hangon következőleg válaszolt:

„Szívem vezetett ide, kedves szülővárosomba.

Innen kisért hosszú művészi pályámra az első „Isten vezéreljen“! itt fogadjon az utolsó „Isten hozott.“

Közbe egy félszázad esik, tele drága emlékekkel. De mindezeknél kedvesebbek nekem most is a boldog gyermekkoromnak emlékei, amik szülővárosomhoz vannak kötve.

A szerető anya áldása innen kísért végig egész életemen s jó apám sirja otthonná szenteli rám nézve e várost.

Ugy jöttem ide, mintha hazajönnék.

Boldognak éreztem magamat, midőn a színművészet ezen templomát felavatáskor elsőnek üdvözölhetem e helyütt a hazai muzsát, boldognak érzem most, midőn e helyütt bucsut veszek tőle.

Köszönöm mindenkinek, a ki bennem a hazai művészetet oly lelkesen fogadja, e reám halmozott kegyességet.

Isten áldása legyen e városon örökké, a tiszta művészet szelleme uralkodjék ebben a házban!“ (Zajos taps és viharos éljenzés.)

Ezután a függöny felgördült. A színpadon a társulat összes tagjai félkörben csoportosultak. Jókainét Kutassy Janka, Bátori Ilona vezették a színpadra; a közönség szünni nem akaró éljenzései között. A tapsvihár folyton megújult, midőn előbb lassu virágosó kezdett hullani a művésznőre, majd a szufitákból négy

babérkoszorút bocsátottak le. — A tapsvihár szünetével Geróffy igazgató a következő beszédet intézte Jókainéhez:

„Szeretve tisztelt nagyasszonyunk! Légy üdvözölve jubileumod örömnépén általam Miskolcz közönsége és szintársulatom által. Engedve szíved érzelmének, eljöttél hozzánk, szülővárosodnak bemutatni hatalmas alkotásaidnak egyikét, mely téged uttörő harcos, miskolci honleányt a nagyok közé emelt; eljöttél e kies városba, mely büszkén vall magáénak! itt ihleté először a homlokodat a muzsa esőkjával, itt rajongtak körül színművészetünk géniusai ringató bölcsődet. Emlék itt minden kődarab, itt áll a szerény házaeska, melyben születél, hová atyád, színészetünk harcosa pihenni jött. Itt etljesült ifjúkori vágyad, midőn atyád a nemzeti színjátszó társalg tagjai közé felvétetted. Nemes lelked a rögös pályán első küzdelmei alatt sem tört meg. Megküzdöttél erős lélekkel és magasra emelkedél. Örömnep ez nekünk, mert itt vagy, de fájdalmas, mert nem maradsz. És azért, midőn szülővárosodtól bucsut veszel, fogadd emlékü tőlem e szerény emléket, ez egyszerű babérkoszorút. — Az Isten tartson meg téged, Miskolcz büszkeségét, férjeddal, hazánk koszorús költőjével, Jókai Mórral!“ (Hosszantartó éljenzés!)

Most Mészáros Lajos, a társulat tagjai nevében átnyújtá a színházi személyzet koszorúját, hosszabb beszédben tolmácsolva a tagok szeretét és ragaszkodását. Ez előzmények után kezdődött az előadás. Zajos taps hangzott fel, midőn a második jelenet elején fellépett Jókainé. Ahitattal hallgatták ezután a művésznőnek erőteljes, szép hangon mondott első szavait. Jókainé szavalata, megjelenése, nemes egyszerűsége megkapóan hatottak. Művészetével ragadta a többi színészeket is, kik hévvel igyekeztek megfelelni feladatuknak. Szeles József a címszerepben, Szombati Vilmos, mint Menenius Agrippa, Bátori Ilona mint Virgilius élénk tetszést keltettek. A közönség Jókainé minden jelenete után óvatiókban részesítette őt.

A diszebed.

A Korona vendéglőben rendezett diszebeden közel 140 ember vett részt, vegyest, nők és férfiak. Az első pohárköszöntőt Lévy József, megyénk főjegyzője mondotta, mely így szólt:

„Pár nap óta nemzeti zászlók hirdetik a közörséget, hogy nemzeti színészetünk tragikai művésznője, Jókainé Miskolczra jön; — megérkezik szülőföldjére, hogy a művészet itteni templomában bucsuzzék a művésztől. A zászlók nem fejezhették ki az örömet, melyet városunk közönsége őszintén érez. A nagy művésznőt nemcsak a művészet géniusza, hanem a művészet fényét felmelegítő szerető szíve azonban vonzotta ide, vonzótták gyermekkori emlékei, kegyetele, hogy az egyszerű sírhoz zárandokoljon, melyben édesatyja nyugszik. A díszőség közel visz a csillaghoz, a kegyelet Istenhez; adjuk át szeretetünk nyilvánítását; üdvözöljük nem mint vendéget, de mint szeretett testvért. A színész alkotása pilla-

natokhoz kötött. A zenész leírja, a költő szavakba foglalja, a szobrász megtestesíti alkotásait, de a színész megszűnt a jelen embere lenni, ha a látványnak vége. Ez egygyel több ok, hogy élünkben méltányoljuk a színészeket. Emlekszünk, midőn a gondviselés önfelédten osztotta a tehetségeket színpadunknak. Láttuk mi öreg ifja és ifju öregek a művészet hatalmát. Jókainé nagysága ezen classicus művészi kor emléke. (Éljen.) A nagyvilág, a nemzeti közvélemény bőven osztogaták koszorúkat, mi a szívünk melegét, szeretetünket adjuk, üdvözöljük a művésznőt, ha dícsőségből városunkra is csak egy sugár esik, mint mikor a szellő vissza viszi a virágillatot a kertbe, melyben a virágot ültették. — Szép családi körben oly kitünő költő oldala mellett tekinteni vissza a dícső mult emlékeire, — kell-e ennél szebb küzdelem, szebb jutalom, szebb nyugalom? Fogadják vendégeink legjobb szerencsekívánatainkat. Tartsa meg Isten őket a magyar nemzet és Miskolcz városa dícsőségére. (Hosszantartó éljenzés.)

A tapsvihár lecsillapultával Soltész N. Kálmán polgármester egy igen szépen átgondolt beszédben adott kifejezést érzelmeinek, mely kivonatban így szól: A magyar írók egyik koszorusa után szólt emelni merészség — kezdé a szót — de az alkalomról ritka s az embernek oly jól esik, ha szíve érzelmeinek szavakban is kifejezést adhat. Egy görög templom ajtajára ez volt írva: „Ide a be menetel csak tiszta lelkeknek engedtetik meg.“ Szent hely a templom, hol a mindenek ura meghallgatja ugy a jók, mint a gonoszak könyörgését. A mai társadalom nemcsak az Istennek, hanem másnak is emel templomot, ilyen templom a Thália temploma s a tudomány csarnoka. Minden nemzetnek van több-keveebb nagy emberei. Mi azok közé tartozunk, hogy nagyjainkat megszámlálhatjuk. Ugyde e kevés számnak nagy értéke van előttünk. Ilyen a mi szeretett vendégünk, hazánk koszorús írója, Jókai Mór. — Az Olympus istenei abban különbözének az emberektől, hogy halhatatlanok voltak, de abban az időben az emberek is megszerezhették a halhatatlanságot. Mai nap már hiába élünk ambróziával és nektárral, igen nehéz azt megszerezni. De vannak kiváló emberek mai nap is, akik a halhatatlanok sorában foglalnak helyet. Ilyen a mi szeretett vendégünk, Jókai Mór. A magyar nemzet irodalmának csak egy Jókai Mórja van. Irodalmunk egén az ő ragyogása a naphoz hasonlít. Kívánjuk azért, hogy ragyogjon nekünk e nap még sokáig! (Szünni nem akaró éljen.) Ezután rögtön Jókai Mór szólt.

Jókai Mór beszéde.

„Eppen ezekben a napokban lesz 34 esztendeje — így szólt Jókai — hogy itt, ezen városban jártam; a mostaninál annyival hidegebb idő volt, hogy még lelkünk is meg volt fagyva; nem volt haza, nem volt Magyarország... Összeomlott; mindnyájunkat oda temetett romjai alá. Feküdtünk csöndesen. Sokan menekültünk a borsodi Bükkbe, a hazátlanoknak

ezt a hernyóbáb tetezhálalát végig aludni. Egyik faluban volt Bónis, a másodikban Almásy Pál a harmadikban Rákóczy János, a negyedikben Josipovic; én magam Tardonán bujtdostam. Adottak legyenek a szép bükkfák, mik bennünket rejtegettek, de még áldottabb legyen a nép, mely titkunkat megőrizte, a veszélyt rólunk elhárította, házat vendégszeretettel megnyitotta előttünk akkor, midőn a vendéglátás tilalmas volt és amely szeretetével enyhíté lesújtó bánatunkat. Holtomig emlékezetes marad rám nézve e szép vidék, hol nyártól télig néztem, hogy rövidülnek a napok — és a remények. S én még sem akartam megszólalni azt a szót, hogy „nincs remény“. Itt küzdtem istennel, mint egykor Jákob a Horeb hegyén az éjjeli tusában: „Nem, nem bocsátlak el tőgedet, — mig meg nem ígéred, hogy föltámasztod hazámat!“ (Hosszantartó éljenzés.) Megígérte, megtartotta, de hozzátette, hogy „Én feltámasztom, de keljtek magatok is!“ Ekkor történt, hogy éltem védangyala, az én édes asszonyom épen ilyen tölben fagyban, mint mai napságé, szököve elhagyta a fővárost (mert különben nem eresztették volna), beteg, szenvedően ide sietett, engem az én vaderdóm sötétjében felkeresni és hozott számomra egy jó barátok szerette komáromi menlevelet. Ez volt az első feltámasztásra szólító istenhang. De még azért óvakodni kellett. A tardonai lelkész, Rácz Endre barátom bizonyosságával álitottam be Miskolczra, mint „Kovács János, aki falukban hosszabb ideig szolgált, megye fel Pestre szolgálatot keresni.“ — Miskolcz képe akkor nagyon sokban különbözött a mostanitól. Nemesak ez a palotásor hiányzott utcáiról, de sok más egyéb is; egy olyan háromszínű zászlóért annak a háznak tulajdonosa, kinél azt megtalálják, bizony szép kis kéjutazást szerzett volna magának Olymüzig, — vasuton, tudniillik olyan vasuton, a hol az ember a lábán viszi a vasat. (Derültség.) Az a derék, becsület magyar hivatalnok, kihez beállítottam, fekete paraszt gunyában, fontos talpu nagy eszímában, mikor elmondtam neki, hogy én vagyok az a Kovács János, kinek Paksus kellene Pestre, nagyon végig nézett rajtam, nem szólt semmit, csak megírta az utlevelet. Utazhattam vele, természetesen gyorskocsin, a kocsis mellett ülve, mert egy ilyen gubás parasztot csak nem ültethettek be a hintóba a ténsasszony mellé. Ez a ténsasszony volt feleségem! (Éljenzés.) Milyen vidám dolog erre mostan visszaemlékezni! Akkor nem jutott eszembe könnyezni, most örömköny szökik szemembe, ha visszagondolok rá. Nekem Miskolcz második szülővárosom, mert itt keltem ki a sírból, itt kezdtem új életet. Erdemes volt-e ez új életet elkezdenni? Nem szerénység, gyávaság volna tőlem nem azt mondani rá: „Igen!“ Én néma betűkkel, feleségem élő szóval ébresztgettük az alvó nemzetet és ime a nemzeti élet harsogó, diadalmaskodó zaja rég elnémitotta már az ébresztő szót. Midőn 34 év múlva ismét megjelenünk Miskolcz utcáin, éppen nemzeti életünk egyik legfontosabb mozzanata tart ünnepnapot. Borsodmegye választja sza-

badon tisztikarát és a hazafiúi lelkesedés nemzeti lobogókkal árasztotta el az utcákat. (Zajos ellentmondás, felkiáltások: Jókaiék tiszteltére!) Egy repülni készülő város fogad bennünket, lelkesedésből nekünk is részt juttat. (Felkiáltások: „az egészet!”) a nemzet szolgáinak: igenis. Kovács János nem bánta meg, hogy szolgálót keresni ment Pestre feleségétől, mindenütt úgy fogadtak bennünket, mintha hazamennénk. Poharamat emelem a magam és feleségem nevében is, kívánom, hogy tartsa meg az isten és virágoztassa fel édes honunknak városát, Miskolcot, mindig hazafias népével, legyen boldog város boldog hazában. (Éljenés.) Borsodmegyének fiaia, leányai legyenek mindig oly nagyok a hazaszeretben, miként elődeik voltak, de legyenek boldogabbak, — mint elődeik voltak.”

Hosszu zajos éljenés, kitörő és folyton megújuló taps követték Jókai szavait. Csáthi Szabó István hosszabb szünet után birt csak szóhoz jutni. „Néhány napja — ugymond — a fővárosban a nemzet babérvál díszíti Jókaiét, azóta az ünnepelt pár dicsősége örömlázban tartja Miskolcot, de dicsőségének nemcsak híre jött ide, de ide jött a koszorus pár maga, s ezáltal alkalmat adott, hogy itt, szülőföldén rakjuk le előtte hódolatunkat. Adja az ég, hogy a Jókai-pár sokáig éljen.” (Éljenés.) Ezután t. Zelenka Pál kért szót s körülbelül a következőket mondta: Két évvel ezelőtt a felséges király és jószágos fejedelem tartá itt rövid időre főhadiszállását. A polgári és katonai hatalmak köre mulatott itt közöttünk. És sokan azt mondták, hogy akkor a mondarehia fővárosa Miskolcz lett. — Hogy tudjuk a fejedelmeket fogadni annak bizonyosságát adtuk. És igen, a fejedelmek méltóztatnak is bennünket megkeresni. Megérhetjük még azt az időt is, mikor azt kérdezik: Mikor lesz Miskolcz világváros? Most is egy hatalmas fejedelmi pár tisztelt meg bennünket látogatásával. Nem örülünk ennek olyan nagyon, hiszen ők nem jöttek, ők hozattak, mint az már fejedelmeknél szokás. Hiszen őket a kegyelet hozta ide; az egyik jött, hogy meglássa a helyet, a hol bölesője ringott; hogy édes atyja porai felett kegyeletes imát küldjön az ég urához; jött, hogy elbucsuzzék azon falaktól, a melyek dicsőséges életpályájának kiinduló pontját képezték. A másik sem jött önmagától, őt a felesége vonzotta, a kegyelet hozta ide. De hová ragadt el képzeletem? hiszen nekem nem szabad a fejedelmekről szólni... és a főhadiszállásról beszélek. — A miskolczi kedves otthonban édes otthon talált a fejedelmi pár. Azon a házon örökké lobog egy zászló, a költészet és művészet zászlója diadalát hirdeti ott a humanizmus. Az életnek legmeghatóbb

költészete, az emberszeretet nyilatkozik ott, onnan sugárzik ki a jótétemény. Poharamat emelem a főhadiszállás tulajdonosáért és azon vendégszeretetéért, a mely egyedüli fényes példa gyanánt tündöklök ma a rideg önző világban. Azt kívánom, hogy az mindig főhadiszállás maradjon a költő és művészek vallásérkölesi érzelemben. Eljen a főhadiszállás tulajdonosnője, Szatlmáry Király Pálné ő méltósága!

A lelkes éljenéssel fogadott beszéd után végre dr. Ixel Soma emelt poharat s Párisban töltött tanuló éveinek idejéből humorosan emlékezett meg egy Jókaira vonatkozó élményéről, melyről, mint tudjuk, a koszorus író, Párisban élő Horn Ede utján, még akkor tudomást szerzett; s így egy régi, édes emléket frissített fel előtte.

Több pohárköszöntő nem mondatott s rövid időre rá az ünnepelt pár nagy éljenés közt s a Rákóczy induló hangjai mellett elhagyta a termet.

A fáklýásmenet.

Csütörtökön este a Jókai pár tiszteletére a lyceumi ifjuság impozáns fáklýásmenetet rendezett. A száz fáklýából álló menet zene szóval este 6 órakor indult meg szép rendben a buzatérrel, végigvonult, folyvást számos csatlakozó által gyarapodva és az ünnepelt párt éltetve, a város főbb utcáin. Jókainé lakása előtt a menetet megállott. A fáklýások egy része félkörbe állott és éltették sokáig Jókait és nejét. Az éljenés csillapultával Szirmay István VIII-ik osztályu tanuló emlékedt szólásra és szép beszédben üdvözölte a Jókai-párt. — A több szörös éljenés által félbeszakított beszéd után Jókai így felelt: „Sokszor van alkalmam a fiatal nemzedékkel ily pillanatokban találkozni, mindannyiszor az az érzés tör ajkímrá, hogy hazánknak nagyra kell lennie, mert ifjai jobbakk lesznek apáiknál. Én is azt mondom ti néktek, legyetek jobbakk apáitoknál. Borsodiakkal ezzel sok van mondva, Borsod fia ai mindig nagyok voltak, amellett meg különben is nehezebb lesz minden életpálya, mint a mi időnkben. Azért nektek buzgóbaknak kell lennetek nálunk, pályátokat méltón kell megülni, — mert minden munka a haza jövőjét alapítja meg. Mi öregek, titeket e munkában nem fogunk háborgatni, törekedni fogunk, hogy semmi invasio meg ne háborítson, hogy ágyutöltelékül holmi ostoba politika titeket, a haza reményeit, fel ne használjon és hogy békében használjátok fel azt, aminek alapját az ősök megvetették. Eljen az új nemzedék! Harsány éljenés hangzott fel az utcán; a tömeg néhány pereig még éljenezte az ablakban álló párt, aztán elvonult.

Miskolczi iparosok a rossz gazdasági viszonyokról

Érzik a mult évi krízist. - Nyilatkozik az adókető bizottság elnöke.

(A Reggel tudósítójától.) Legutóbbi számunkban megszólaltattunk néhány tekintélyesebb kereskedőt és egy nagyiparost az adóketésekkel kapcsolatosan a mai gazdasági helyzetről. Az akciót Koos Samu királyi tanácsos indította meg, aki a városi közigazgatási bizottság ülésén, a pénzügyigazgató jelentése után szólalt fel a kereskedők és iparosok érdekében.

A Reggel munkatársa ma beszélgetést folytatott ebben az ügyben néhány nagyobb iparossal és az adókető bizottság elnökével, Pfliegler Ferenc kir. tanácsossal. Az iparosok is aggodalommal néznek az ideai adóketés elé.

Pfliegler Ferenc

kir. tanácsos megnyugtató véleményét mondott a helyzetről és az adókető bizottság működéséről:

— Amint értesültem — mondta a bizottság elnöke — a helyzet nem olyan veszélyes, — amint azt egyesek feltűntetik. Az illetékesek részéről tett nyilatkozatok alapján erős a reményem és meggyőződés, hogy az adóketés az idén is az eddigi adóketélek keretében lesz tartva, annyival is inkább, — mert a kinstári előadó ur több évi együttműködésünk alatt mindenkor a legnagyobb méltányosságot tanúsította a kirováásokban. Ott, ahol lényeges nézeteltérés mutatkozott a ketés és a bizottság által elért tételek között, Pásztor titkár ur mereven sohasem ragaszkodott saját nézetéhez, ami leginkább abban nyert igazolást, hogy a felebbezések száma még az átlagnál is alantabb maradt. A felebbezés mindig nagyon kevés volt. Reményem van, hogy az idén, dacára a kedvezőtlen viszonyoknak, meglepetéseket nem igen fog eredményezni az adóketés.

— Ami a mai gazdasági viszonyokat illeti, arról bizony, nagyon szomorú tapasztalataink vannak. A mult évi krízis nyomai erősen érezhetők, a borzalmas időjárás kiszámíthatatlan károkat okozott, a külpolitikai konstellációk is erősen befolyásolták a viszonyokat és nem tudom, hogy a magyar ipar és kereskedelem mikor fogja kiheverni ezeket a bajokat.

Szendy Lajos

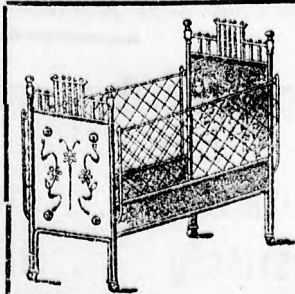
a következőket mondotta a mai viszonyokról és az adóketésről:

— Mondhatom: nagyon szomorú állapotok uralkodnak a hentes- és mészáros iparban. — Üzleti forgalom nincsen, a sertésárak magasak, az üzleti élet a minimumra redukálódott és általános pangásról panaszkodnak. A szalonnát és zsirt — ami a forgalom igen tekintélyes részét jelenti — nehezen lehet eladni; ott fekszik az egész évi termés raktáron. Mindenekelőtt az üzleti és a háztartási kiadásokat kell fedezni. Az adóketésnél a kinstári kiküldötteknek méltányosnak kell lenni. A rossz viszonyokat be kell látni és nem szabad az iparosokat újabb kiadásokkal terhelni. Nem emelni, hanem redukálni kell az adóket, mert ellenkező esetben a mérleg könnyen földre billenhet.

Bátorffy Ferenc

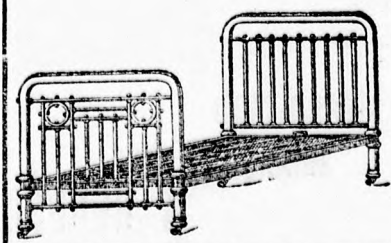
nagyiparos az alábbiakban fejtette ki nézetét:

— Köztudomásu, hogy rossz időket élünk. Az iparosok helyzete talán még sohasem volt olyan mostoha, mint most. — A mult évi válság nagyban éreztette hatását az egész vonalon, kezdve a legnagyobb gyárakon, le egészen a kisiparos osztályig. Ha ez tovább így megy, nagyon sok kisiparosnak be kell adni a kulcsot. Egyenesen veszélyes.

Vas- és rézbútor.

KUN LAJOS miskolczi vas- és rézbutorgyár készítménye országszerte **elsőrangúnak van elismerve** s minden jobb butorúzetben kapható. Ügyeljen a minden darabon látható eredeti gyár címkére.

nek tartom, hogy újabb terheket akasztanak a kisiparosok nyakába. Nézetem szerint nem emelni kell az adókat, hanem csökkenteni, mert így is sokat fizetnek az iparosok.

URÁNIA

Nagy Mozsószínház (Széchenyi-utca) 100.

Műsor folyó hó 15-én

Nick Winter

és az álarcos ember.

Detektívdráma 3 felvonásban,

Rendes helyárak.

Az előadások kezdete: Hétköznapokon délután fél 7 és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor.

APOLLO

nagy mozsószínház.
WEIDLICH-palota

Műsor 1914. évi május 15., 16. és 17-én.

1. Nyitány.
2. Alpesekek barlangja.
3. Péterke.

4-7. Fantomas V.

8. A vagyonos nagybácsi.

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órakor és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délután fél 3, fél 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

„KIRÁLY”

BIOSKOP A BUZATÉREN.

A mai naptól kezdve
nagy nemzetközi
BIROKVERSENY.

Ezenkívül a szenzációs műsor.

Rendes helyárak. Rendes helyárak.

Az előadások kezdete hétköznapokon este 6, 1/2, 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3, fél 5, 6 és este fél 9 órakor.

Legolvasottabb
miskolczi lap
A REGGEL

Küldöttség a tiszapolgári vasut érdekében

Miskolcz és Borsodmegye küldöttei Tiszánál,
Harkányinál és Teleszkynél

(A Reggel tudósítójától.) A tiszapolgár—miskolczi vasut építésének ügyében ma küldöttség tisztelegte Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszternél, továbbá Tisza István gróf miniszterelnöknél és végül Teleszky János pénzügyminiszternél. A küldöttséget Tarnay Gyula dr. főispán vezette és részt vettek benne: Bónis Bertalan alispán, dr. Nagy Ferencz polgármester, Beniczky Aladár es. és kir. kamarás, dr. gróf Haller József országgyűlési képviselő, Sugár Ignác dr. kamarai titkár, Melezer László, Szentpáli István és Winkler Bertalan országgyűlési képviselők.

A kereskedelemügyi miniszternek ugyanis az a terve, hogy a tiszapolgári—miskolczi vasutat ne a Vasuti Forgalmi r.t. építse, hanem az állam. Ezzel szemben a városnak és a vármegyének ellenkező érdekeltsege van. Ugyanis a Forgalmi r. t. az előmunkálatokkal körülbelül rendbe jött, rendelkezésre áll a szükséges összeg és a munkálatokat azonnal megkezdheti. A városnak és a megyének nagy és komoly érdeke, hogy a vasut építéséhez gyorsan hozzáfogjanak és az minél előbb létesüljön.

A miskolczi és borsodmegyei küldöttség elsőnek Harkányi János báró keresk. miniszternél tisztelegte.

Nagy Ferencz dr., polgármester alaposan kifejtette a vasutépítés jelentőségét és fontosságát. Ismertette, hogy a vármegyének és a városnak milyen nagy és komoly gazdasági érdekei fűződnek a vasut létesítéséhez. Végül arról beszélt, a polgármester, hogy a vasut építése roppant sürgős és ahhoz a közel jövőben már jó volna hozzáfogni.

Nagy Ferencz dr. polgármester beszédére Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter nyomban válaszolt.

A miniszter kijelentette, hogy ismeri az ügyet s tudja, hogy Miskolcz városának és Borsodmegyének elsőrendű érdeke a vasut gyors létesítése. Kijelentette továbbá a miniszter, hogy jóakarattal kezeli az ügyet és szeretné azt minél

gyorsabban és általános megalégedésre megoldani. Az engedély megadásának — mondotta a miniszter — nagy akadályai vannak. A tervezők ugyanis sok állami hozzájárulást kérnek, a máv. forgalmából tulzott részesedést követelnek. Kifejtette a keresk. miniszter, hogy ha a Vasuti forgalmi r.t. követeleseit redukálja, akkor a vasutépítésre az engedélyt meg lehet adni.

A küldöttség megköszönte a miniszter jóakarátát és azután Tisza István gróf miniszterelnöknél tisztelegte. Itt ugyancsak Nagy Ferencz dr. polgármester fejtette ki a város és a vármegye érdekeit. A miniszterelnök kijelentette a deputáció előtt, hogy az ügyet a maga részéről szívesen támogatja. — Végül Teleszky János pénzügyminisztert keresték fel és hasonló irányban tájékozták az ügy állásáról. A küldöttség érdekeit a pénzügyminiszter előtt is dr. Nagy Ferencz polgármester tolmácsolta.

A miniszterek egyforma jóakaratu nyilatkozatai garanciát nyujtanak arra nézve, hogy a tiszapolgári—miskolczi vasut munkái nemsokára megindulnak.

Huszonötezer korona
a vigalmi adóból
Miskolcz az első!

Megintuk, hogy a Fővárosi Hirlap a vigalmi adó meghonosításának pálmáját Nagyvárad város tanácsának nyujtotta oda, holott Miskolczon már régebb idő óta divik ez az adó. Most „Miskolcz az első” cím alatt maga a Fővárosi Hirlap igazítja helyre ezt a tévedést a következő sorokban:

„Uj jövedelmek”, „Nagyvárad megelőzte a fővárost” címmel lapunk mult számában egy cikk jelent meg, amelyben közöltük, hogy Nagyváradon Lukács Ödön gazdasági tanácsnok most készíti elő a vigalmi adóról szóló szabályrendeletet s így e téren meg fogja előzni a fővárost is. E közleményünkre hivatkozással kérnek bennünket, hogy a vigalmi adó behozatalával nem Nagyváradot illeti az elsőség, hanem Miskolczot, mert ott már multja

is van a vigalmi adónak. Dr. Nagy Ferencz, miskolczi polgármester ugyanis még 1911-ben, külföldi mintára, kidolgozta a szabályrendeletet, azt a törvényhatósági bizottság 1912-ben elfogadta, a belügyminiszter jóváhagyta s a szabályrendelet már 1912. szeptember 1-én életbe is lépett. Vigalmi adó alá esnek: a mozik, hangversenyek, kabarék, varieték, orfeumok, cirkszok előadásai, bálók, tánemu-latságok, jelmezestélyek, bazáro-k. A színház nem esik vigalmi adó alá. A vigalmi adó az elmúlt évben, a rossz viszonyok dacára, huszezer koronán felül jövedelmezett a városnak, ez évben már valószínűleg 25—26 ezer korona is lesz a bevétele.

Tűzifát,

tölgy és bükköt, hasáb, dorong és aprítottat, valamint bel- és külföldi szeneket jutányos árért szállítok kocsirakományként és fuvaronként, helyben és vidékre.

Tessék ajánlatot kérni.

Neumann József
Tűzifa- és kőszénkereskedő.

Az Abbázia étteremben

mai naptól kezdve
állandóan a világhírű

„Pilseni Ösforrás”
friss csapolásban kapható!

APRÓ HIRDETÉSEN

A tavaszi
saison női kalap ujdonságai már megérkeztek, minden kalap átalakítás 1 korona, Freireich Henrikl Arany János utca 31. 252

Földszintes ház a város központjában eladó. Cím a kiadóban.

A Reggel telefonszámai:

Kiadóhivatal . . . . 114.
Szerkesztőség . . . 315

Elítélt villamoskalauz Két heti fogház

(A Reggel tudósítójától.) A fürge és eleven rikkancsok mint kedves plakátszínnek szerepelnek a városokban: gyorsan futkosnak az utcákon végig, fel-felugrálnak a villamosokra, bemennek a kávéházakba és éttermekbe és vígan kínálják megvételre a nagy betűkkel nyomott lapokat, szenzációt tesznek a kávé mellé. A miskolezi rikkancsgárda egyik tagja, Dombrádi Gyula fővárosi kollégáinak mintájára ugyancsak fel szokott ugrani a villamoskocsikra és hasikerül elad néhány ujságot. Ez ma már természetes, mindenki helyén valónak tartja, sőt akkor ítélnék el az ujságárusítót, ha nem tenné. Tóth Antal ónodi születésű villamos kocsivezető azonban egészen másképpen gondolkodik. A történelmi nevezetességű Ónodon ő ezt nem így tanulta, neki külön felfogása és véleménye van a városi dolgokról, mint ezt be is igazolta.

A múlt év november hó 17-én, délután 5 óra tájban a tiszai pályaudvari villamos megállónál Dombrádi Gyula rikkancs felugrott a még álló helyzetben lévő kocsira és a nála lévő budapesti lapokat megvételre kínálta. — Meglátta ezt Tóth Antal ónodi születésű villamos kocsivezető. Huh, itt sérelem esett, — gondolta Tóth Antal ónodi születésű kocsivezető, hátulról megragadta a rikkancs nyakát és lerugta a kocsis lépcsőjéről. Szegény Dombrádi ott terült el a kövezeten. Tóth Antal ónodi születésű kocsivezető azonban nem elégedett meg ennyivel. Az ónodi születésű Tóth Antal — amint ez a vádiratból is kitűnik — oda dühösködött a földön elterülve fekvő rikkancshoz, néhányszor — amugy ónodi módra — belérugdosott és többször föbe és mellbe ütötte. Ezután felment a kocsira — és mint aki jól végezte dolgát — távozott.

Dombrádi heteken át feküdt a kórházban, agyarázkódást szenvedett az ónodi rugásoktól. A kocsivezető ellen feljelentést tett az ügyészségen, amely súlyos testi sértés büntette miatt vád alá helyezte. Az ügyet ma tárgyalta a miskolezi kir. törvényszék Geőcze Bertalan kir. táblabíró elnökle mellett. Szavazóbírák voltak: Tóth Dezső és Sztolarik Ferenc törvényszéki bírák. A vádat Penyigei Manzur Lajos kir. ügyész képviselte. Tóth Antalt védője dr. Kellner Miklós volt, Dombrádi Gyula képviselőjében dr. Pongor Gábor jelent meg.

A törvényszék a vádlottat két heti fogházra ítélte.

A Katholikus Nőegylet közgyűlése Müked elő előadás a színházban

(A Reggel tudósítójától.) A miskolezi róm. kath. nőegylet vasárnap délután négy órakor tartja évi közgyűlését, a vármegeyháza nagytermében, a következő tárgysorozattal: 1. Titkári jelentés az 1913-ik évről a számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Hölgyek kijelölése az állami iskolákban kiosztandó jutalomkönyvek átadására. 4. A rendezendő multságok idejének és módozatainak megállapítása. 5. Egyéb indítványok.

A nőegylet számvizsgáló bizottsága a múlt héten tartotta meg ülését. Komáromy Gyuláné vendégszerető házában, Melcer Lászlóné és Zábráczky György esperes-plébános elnökle alatt. Jelen voltak: Szentmiklóssy Kálmáné, Szent-Gály Gyuláné alelnökök, Hesz Miklósné pénztáros, Kolarits Ferencné, Furmann István és Schultz Gyula nőegyleti titkárok. A bizottság tudomásul vette a pénztári jelentést, amelynek adatai szerint bevétel volt a múlt évi maradvánnyal együtt 24,883 korona 49 fillér.

Kiadás pedig ugyanennyi. — tisztabevétel 6684 korona 13 fillér volt, amelyből 1569 korona 15 fillér maradt. Az egyesület összes vagyona 17,256 korona 65 fillér, ami a múlt évi vagyonnal szemben csekély apadást mutat. Ez az apadás azon körülménynek tudható be, hogy a múlt évi kedvezőtlen anyagi viszonyok a jótékonyosság gyakorlására is behatással voltak. Az adakozó készség esökkent, a segélyre szorulóknak száma pedig növekedett.

Ugyancsak ülést tartott a választmány is a plébánia lak nagytermében. Az ülésen Melcer Lászlóné és Zábráczky György elnökök. Jelen voltak: Komáromy Gyuláné társelnök, Szentmiklóssy Kálmáné és Szent-Gály Gyuláné alelnökök, Hesz Miklósné pénztáros, Szent-Gály Gyula, Furmann István, Füstös Pál és dr. Kozslik István titkárok és harminc választmányi tag. A választmány előkészítette a vasárnapi közgyűlést és elhatározta, hogy a nőegylet szeptember havában a miskolezi nemzeti színházban saját pénztára javára mükedvelői színelőadást rendez. A választmány új tagokul vette fel dr. Hamary Gézőt és Farkas Gyula, sajó-ládi esperes plébánost.

Igló: Maressek Andor tanár. Balassagyarmat, Besztercebánya és Nagykároly városok bejelentették képviselőiket, de eddig még nem nevezték meg a kiküldöttöket.

Szombaton ismerkedési este lesz a Korona-szálloda nagytermében, vasárnap pedig bankett. Egy teríték hat korona. A társaságban vendégeket is szívesen látnak.

A legújabb miskolczi költő

Bádogos Grósz Hermann

(A Reggel tudósítójától.) Négy oldal, „Költemény az igazságról“ a címe és három „vers“ van benne: „A szerencse-ember jóslata“, „A szerencse is megszólal“ s végül „Az ember tragédiája.“ Tíz fillérért árusítja Grósz Hermann, aki jelenleg Miskolczon dolgozik egy bádogos műhelyben. Sok verset írt már, volt hozzá ideje. Némelyik versét hetekig írta, mert hát az ihletet nem lehet csak előfűtölni, az nagyon kényes duma, azzal csak tisztára mosott kézzel lehet diskurálni és Grósz Hermann... ah! ... őt csak ünneppnap látogatja meg az ihlet.

— Legszébb foglalkozás a költőség — mondja Grósz Hermann költő-bádogos. — Mikor a költőséget megunom, akkor elmegyek dolgozni a bádogosságba.

Megvettük az érdekes költő versét és elolvastuk. Olvassa hát más is. Ime, „Az ember tragédiája“-nak befejező része: De nekem a sírás nem kényerem, Akinek tetszik pityeregjen Én pedig addig inkább verset írok,

Azt csinállok, amit tudok. Azért fiaim ne haragudjatok, Amiért én verset írok És ne bántsd azért az anyádat, Hogy nem szenvedni az apádat. Ha ő aztat jobbnak látja És alkalmat ad a versírára És ha a végzet így rendelte, Belenyugszom a helyzetembe. Hit, remény, szeretet, Ki megveszi a verseimet, Kivánok azoknak jó egészséget. Uraim! Fogják meg ezt a költőt, nehogy kivándoroljon Miskolcztól.

A zene-kongresszus résztvevői

Együtt a lista

(A Reggel tudósítójától.) A Olivér jogakadémiai tanár, a Kazinczy-Kör elnöke. Sátoraljaujhely: Dr. Hornyay Béla főorvos, a Kazinczy-Kör elnöke és dr. Isépy Tihamér ügyvéd. Eger: Dr. Maczky Valér jogakadémiai tanár. Szatmár: Dr. Vajay Imre, a Dalegyesület elnöke, Mátray Lajos tanár, dr. Fábíán Lajos és Bendiener Nándor zeneiskolai igazgató. Lőcse: Láng Rezső és Ranezay József tanárok. Zsolna: Grabovszky Miklós miniszteri fogalmazó. Munkács: Orbán József tanár, a Filharmónikus Egyesület titkára. Gyöngyös: Kemény János polgármester és Török Kálmán prépost, országgyűlési képviselő. Kézsmárk: Kovács József, Kárátsony Zsigmond és Benesy Gábor. Szolnok: Dr. Lippe Vilmos táblabíró, a szolnoki színpártoló egyesület elnöke, az AMKE képviselőjében.

Eddig a következő városok nevezték meg képviselőiket a kongresszusra:

Nyitra: Clair Vilmos, a F. M. K. E. főtitkára.

Losoncz: Dr. Wagner Sándor kir. tanácsos, polgármester.

Rimaszombat: Dr. Veres Sándor főgimnáziumi tanár.

Nyíregyháza: Kovács Árpád tanár.

Debreczen: Dr. Spitz Lipót ügyvéd, és dr. Szenes Zsigmond orvos.

Máramarosziget: Dr. Szilágyi János kir. közjegyző, a Közművelődési Egyesület alelnöke és Irsa Béla tanár.

Eperjes: Dr. Wallentini Samu tanár, a Széchenyi-Kör főtitkára. Kassa: Dr. Eötvényi Nagy

MODERN

4 szobás utcai és 2 szobás udvari

LAKÁSOK

gőzfűtés és melegvíz vezetékekkel
1. évi november hó 1-re

KIADÓK

Bővebbet Szemere-utca 15. szám.

Tisza István a monarchiáról és Romániáról

A képviselőház ülése

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház ma rövid szünet után ismét ülést tartott, amelyen Tisza István gróf érdekes beszédet mondott monarchiánknak Romániához való viszonyáról.

Az ülést tizenegy óra előtt néhány perccel Szász Károly alelnök nyitja meg. Bemutatja Vargha Gyula és Tabakovich Miklós megbízó levelét.

A munkapárt megjelenti Vargha Gyulát.

Az elnök jelenti, hogy Pop Cs. István sürgős interpelláció elmondására kért és kapott engedélyt. Az interpellációra a Ház a napirend letárgyalása után tér át, legkésőbbben félnyolc órákor.

Ezután áttérnek a napirendre, amelynek első pontja a 1914-15. évi költségvetésről szóló felhatalmazási törvényjavaslat.

Hegedüs Loránt előadó néhány szakszerű mondattal bevezeti a törvényjavaslatot. Első felszólaló az ellenzéki oldalon a függetlenségi programmal megválasztott Senyei Miklós báró, nem tudja meggyőződését pártpolitika alá rendelni. Hazáját is meggyőződése szerint szereti. (Zajos helyeslés a munkapárton.) Sohasem ismeri el, hogy az ellenzéki politika célja az, hogy az ellenfél munkáját lekiésmelje. Közgazdasági szempontból foglalkozik a javaslat.

Mándy Samu gratulál a nemzetnek ahhoz, hogy elbirja a két-százmillió koronás többletet.

Pop Cs. István szól az appropriációs javaslatról. Megindokolja a nemzetiségi párt nevében, hogy a javaslatot miért nem fogadja el.

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy az egész delegáció helvesli azt a politikai irányt, amelyet a monarchia Romániával szemben követ. Ezután rátér a Dulischkovich-afférra, evedül Vajdát gyanúsítja, a többi román képviselőket nem.

Pop Cs. István válaszol a miniszterelnöknek, ami után általánosságban és részleteiben is elfogadják az appropriációs javaslatot.

Elnök indítványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap tartsa. Az ülés napirendjén a ma elfogadott javaslatok harmadszori olvasása és a választókerületek részletes beosztására vonatkozó belügy-ministeri rendelet szerepeljen.

Pop Cs. István előterjeszti interpellációját, amelyre Jankovics kultuszminister válaszolt.

Az ülés ezzel véget ért.

SZEM GYÓGYINTÉZET MISKOLCZ
TELEFONSZÁM 514.
Népkert és kórház között

A NAP ESEMÉNYEI

— **A király állapota.** Bécsből jelenti: A király a mai éjszakát általában nem jól töltötte, a köhögés többször felköltötte álmából. Reggel is valamivel gyakrabban jelentkezett a köhögési inger ami valószínűen a hűvös időjárás következménye. A király közérzése kielégítő.

— **Kossuth Ferenc halálutasa.** A nagybeteg Kossuth állapota mára ismét rosszabbodott. Csukott szemmel, etljesen legyengülve fekszik ágyában, beszélni nem tud, csak néha-néha fájdalmasan nyöszörög. Látható, hogy a beteg ereje pereről perere fogy, olyanira, hogy már suttogni is alig tud. A fájdalmak nem oly intenzívek, mint éjjel voltak, a hőmérséklet azonban emelkedett. — Környezete félt: aggodalommal lesi a beteg minden mozdulatát. Kossuth különben közbe-közbe elszundikál, de ez inkább a teljes elerőtlenedés mint álom.

— **A diósgyőri templom renoválása.** A pénzügyminiszter engedélyezte a m. kir. kincstár kegyurasága alá tartozó diósgyőri r. kath. etplom és paplak épületén szükséges helyreállítási munkálatokat. Ezekre nézve a miskolczi pénzügyigazgatóság versenytárgyalást hirdetett, amit június hó 3-án feltizenegykor fognak megtartani.

— **Esperesi gyűlés.** A miskolczi esperesi kerület rom kath. papsága május hó 26-án tartja szokásos tavaszi gyűlését, Zóbrátczy György esperes elnökle alatt Sajószentpéteren.

— **A vármegye zárszámadása.** Borsodvármegye állandó választmányának pénzügyi szakosztálya 1914. évi május hó 20-án d. e. 10 órákor az alispáni hivatalos helyiségben ülést tart. Az ülés tárgya: a vármegyei háztartár 1913. évi zárszámadásának megvizsgálása.

— **Uj helyiségben a Katholikus Kör.** Május 1-én lakást változtatott a miskolczi Katholikus Kör is. Az új helyiség, amely teljes kényelmet nyújt a tagoknak, a Szemere-utca 15 ik számú ház első emeletén van. Az új lokalitásban van társalgó-, olvasóterem, könyvtár-, biliárd- és játékszoba is. A tágas termeket máris sokan látogatják. A Katholikus Kör egyébként május hó 27-én délután fél hat órákor tartja negyedik évi rendes közgyűlését a kir. kath. főgimnáziumban. Az elnöki megnyitó után Lang Gyula főgimnáziumi tanár, a kör irodalmi osztályának elnöke tart alkalmi beszédet, azután pedig letárgyalják a kör folyó ügyeit. A közgyűlést társasvacsera követi.

— **Az érettségi vizsgák a kir. katolikus főgimnáziumban ju-**

nius hó 8 án, 9-én és 10-én lesznek. Ezt megelőzik a május hó 18 án, 19-én és 20-án tartandó írásbeli vizsgálatok.

— **Zugirász végrehajtó.** Szőnyi Pál sajtényi végrehajtó — mint Szegedről jelenti — még makói irnok korában azt a tanácsot adta Szabó Mihály gazdálkodónak, hogy hamarabb és olesőbban átíratja néhány hold szőlőföldjét a nevére, mint a főnöke, egy makói ügyvéd. Szabó elfogadta a diplomátlan prókator tanácsát és el is készítettek egy adás-vételi szerződést, amely szerint a telek-könyvben szereplő, de már régóta elhalt egyének eladják a szőlőföldet Szabó leányának: Máriának. A szerződésben elhallgatták, hogy az eladók már niessenek életben. Az elhunytak ügygondnoka megtudta a dolgot és feljelentette a társaságot okirathamisításért. A szegedi törvényszék Szabót 8, fiát és leányát 5—5 napi, Szőnyit pedig tisenöt napi fogházra ítélte a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztette.

A REGGEL előfizetési árai:

Helyben:	
Egész évre	16 K
Fél évre	8 K
Negyed évre	4 K

Egyes szám ára 4 fillér.

Vidéken:	
Egy évre	20 K
Fél évre	10 K
Negyed évre	5 K

— **Katonazene a Grand'ban.** A Grand-szálloda éttermében a vasárnap katonazene hangverseny elmarad s helyette holnap, szombaton este tartják meg. Vasárnap délelőtt különben mint rendesen, zenés villásreggeli lesz, amikor Buday Aladár kitünő cigányzenekara hangvercenyez.

— **Fenyeget az Etna.** Cataniból jelenti: A geodinamika intézet igazgatóságának közlése szerint ma délelőtt Linguaglossában, Randazzóban és Milenóban kétszer egymásután ötöd, illetve hatodrendű földrengést éreztek. A lakosság megrémült, a föld rengés azonban nem okozott kárt. Az Etna középső kráteréből folyton füst és hamu tör elő.

— **A hazug Polimanti.** A szerencsétlen Tiepolo grófnő bűnpörének tegnapi tárgyalásán — mint Milánóból jelenti — az onegliai bíróság Caniglia, Pirola had-

nagyokat és Posio kapitányt hallgatta ki. Mind a hárman azt vallották, hogy Polimantit hencgő, hazug embernek ismerték, kizárt. nak tartják, hogy viszonya lett volna a grófnővel. Pirola hadnagy elmondja, hogy Polimantit hazudozásai miatt egyszer a büntető századba akarták beosztani, de Oggioni kapitány pártját fogta s így megszabadult a súlyos büntetéstől. Tud róla, hogy a grófnő többször panaszkodott a férjének a tisztiszolga szentelensége miatt. A mai tárgyaláson zárt ajtók mögött fognak kihallgatni néhány tanut, akik vallomásától az ügyész a közérköleséget félti.

— **A meggyilkolt norvég konzul.** Párisból jelenti: A Suharasban, Tuniszbán letartóztatott két francia fiatalember közül az egyik bevallotta, hogy ő Batt norvég konzul gyilkosa. Mind a ketten Párisból követték a konzult s a vasuton támadták meg, nem messze Tunisztól. A gyilkos revolverrel leütötte előbb a konzult s azután agyonlötötte és mivel még lélegzett, kidobta a robogó vonatból. Az, aki a vallomást tette, az egész büntetést magára vállalta és kijelentette, hogy társa ártatlan.

— **Szerencsétlenség alagut-építkezés közben.** Sarajevóból jelenti: A banjaluka és Jajca közötti vasútépítésnél, az egyik alagutnál súlyos szerencsétlenség történt. A sziklák robbantásánál egy dinamittöltény idő előtt robbant fel és a robbanás három munkást megölt és négy munkást súlyosan megsebesült.

SZÖVET- MARADÉKOKAT

melyek nálam felhalmozódtak, áron alul, óriási árendeménnyel adok el. — Ezen szövetmaradékok legelőször teljes férfi-öltönyökre, naggokra, paletókra, női kosztümökre, aljakra stb.

Kérjünk maradék mintákat férfi és női szövetekből,

melyeket ingyen és bérmentve küld

KARL KASPER
posztógyára Innsbruck 449.

**GyujtósnaK való
hulladék papir
zsákonkint 20 fill.-ért**
kapható Klein és Ludvig könyvnyomdájában Hunyadi-utca 2.

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség szíve tudomására adni hogy **mészáros és hentes árulmat f. hó 15-től kezdve az alábbi árakban kívánom árulni:**

- I. rendű hizott ökrhús levesnek 1 kg. 1 K 28 f.
- I. rendű peesenyhús 1 kg. 1 K 36 f.
- I. rendű vesepecsenyé és rostélyos 1 kg. 1 K 44 f.
- I. rendű hizott ökrhús esont nélkül 1 kg. 1 K 60 f.

I. rendű szopós borju- és fiatal sertéshúsokat továbbá karajokat állandóan raktáron tartok. Ugyiszintén szopós bárányt is.

Nagyban eladás hentes árúnál a következő:

- Vírli és szalfaládé darabja 8 f.
- S. áraz kolbász 1 kg. 1 K 60 f.
- Füstölt disznósajt 1 kg. 1 K 20 f.

Vegyes felvágót: 5 kg. csomagban kg.-ként 2 korona. — Füstölt- és paprikászalonna a legolcsóbb napi árban. Ugyiszintén légen szárított fehérszalonna

Kiváló tisztelettel **ifj. Otrókocsy Végh Dani** mészáros és hentes.
Gyár: Városhátér 5. — Sörház-utca 9.

VASUTI MENETREND.

1. A vonatok indulása
Miskolcz személypályaudvarról.

2. A vonatok érkezése
Miskolcz személypályaudvarra.

— Érvényes 1914 május 1-től. —

Budapest felé.

Reggel személyvonat	6.10 perc
Délelőtt gyorsvonat	9.40 "
Délelőtt gyorsvonat	10.40 "
Délután személyvonat	12.35 "
Délután személyvonat	2.53 "
Délután gyors	3.06*
Délután személyvonat	3.37 "
Este gyorsvonat	6.28 "
Este gyorsvonat	7.08 "
Este tv. sz.	8.40 "
Éjjel személyvonat	12.57 "
Éjjel személyvonat	2.25 "
Éjjel gyorsvonat	3.04 "

Budapest felől.

Reggel személyvonat	5.54 perc
Délelőtt v.-vonat (Hatvanból)	8.50 "
Délelőtt gyorsvonat	10.20 "
Délelőtt gyorsvonat	10.49 "
Délelőtt személyvonat	11.46 "
Délután gyorsvonat	12.56 "
Délután személyvonat	1.29 "
Délután gyorsvonat	4.55 "
Délután gyorsvonat	5.46 "
Este személyvonat	9.23 "
Éjjel személyvonat	12.46 "
Éjjel gyorsvonat	1.39 "
Éjjel személyvonat	3.12 "

* VI. 15.—IX. 15-ig.

Kassa felé.

Reggel személyvonat	6.35 perc
Délelőtt gyorsvonat	10.31 "
Délután személyvonat	12.05 "
Délután gyorsvonat	1.03 "
Délután gyorsvonat	5.12 "
Este személyvonat	6.42 "
Éjjel személyvonat	1.06 "
Éjjel gyorsvonat	2.00 "
Éjjel tv. sz. sz.	3.54 "

Kassa felől.

Reggel tvsz. (Forrócséről)	6.39 perc
Reggel személyvonat	9.16 "
Délelőtt gyorsvonat	10.30 "
Délután gyorsvonat	2.59 "
Délután személyvonat	3.09 "
Este gyorsvonat	6.58 "
Éjjel tvsz. sz.	12.09 "
Éjjel személyvonat	2.01 "
Éjjel gyorsvonat	2.57 "

Fülek felé Miskolcz pályaudvarról.

Reggel személyvonat	6.33 perc
Délelőtt személyvonat	11.03 "
Délután személyvonat	3.31 "
Délután tv. sz. sz.	5.50 "
Este vegyesvonat	7.17 "
Éjjel személyvonat	3.33 "

Szerencs felől.

Reggel tv. szem. száll.	7.19 perc
Délelőtt gyorsvonat	9.26 "
Délelőtt személyvonat	10.21 "
Délután személyvonat	12.14 "
Délután személyvonat	2.35 "
Este gyorsvonat	6.18 "
Este személyvonat	8.04 "
Éjjel személyvonat	12.28 "
Éjjel gyorsvonat	2.33 "
Este tv. szem. száll.	7.50 "

Szerencs felé.

Reggel személyvonat	6.12 perc
Reggel személyvonat	7.42 "
Délelőtt gyorsvonat	10.56 "
Délután személyvonat	1.57 "
Délután személyvonat	4.25 "
Este gyorsvonat	6.00 "
Este személyvonat	6.06 "
Éjjel személyvonat	9.50 "
Éjjel tv. szem. száll.	11.06 "
Éjjel személyvonat	3.41 "

Mezőcsát felől.

Reggel vegyesvonat	5.39 perc
Reggel vegyesvonat	8.13 "
Délben személyvonat	1.29 "
Délután vegyesvonat	5.27 "

Edelény-Szendrő felé Miskolcz gömöri pályaudvarról.

Reggel vegyesvonat	6.07 perc
Délelőtt motorvonat	10.40 "
Délután vegyesvonat	1.44 "
Délután motorvonat	5.37 "
Este motorvonat	7.25 "
Éjjel motorvonat	3.47 "

Fülek felől Miskolcz pályaudvarra.

Reggel személyvonat	7.27 perc
Délelőtt személyvonat	9.05 "
Délután személyvonat	1.09 "
Délután személyvonat	5.36 "
Este személyvonat	10.36 "

Mezőcsát felé.

Reggel vegyesvonat	7.06 perc
Délután személyvonat	12.35 "
Délután személyvonat	4.32 "
Este személyvonat	7.18 "

Boldva felől.

Reggel vegyesvonat	7.14 perc
Délelőtt motorosvonat	9.25 "
Délután motorosvonat	12.39 "
Délután motorosvonat	4.56 "
Este vegyesvonat	8.04 "
Este motorvonat	10.25 "

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a **Széchenyi-u. 37. sz. alatt**

új szobafestő mázoló és tapétázó

műhelyt nyitottam.

E szakmába vágó munkákat a **legolcsóbban** elvállalom.

Portálok festését nagyon olcsón készítem.

Tisztelettel
Schön Ferenc festő.

Siremlékek

legnagyobb választékban legolcsóbb gyári árakban

EDELSTEIN HERMAN ÉS FIA

sírkőraktárában

Miskolcz, Zsolczai-kapu 34.

Telefon 476. Alapítva 1874.

Pasztörőzött tejszínből készült elsőrendű minőségű

TEA-VAJ

kapható a Rimaszécsi Vajtermelő Központnál Rimaszécs (Gömörm.)

A vaj ára bérmentve szállítva, utánvétellel:

4 1/2 kgr. árutartalmu postacsomagban kgr.-ként **3 K 40 f.**

2 " " " " **3 " 50 "**

A vaj tetszés szerint 1/8-1/4-1/2-1 kgr-os darabokban szállítható.

Rendelések Vajtermelő Központ Rimaszécs címre intézendők.

Sürgőnyclm: Vajközpont. Interurbán telefon 8. sz.

Rimaszécsi vaj kisebb mennyiségben Miskolczon kapható **Weidlich Pál csemege-üzletében.**

Tavaszi ujdonságok

a legújabb divatu

francia modell kalapokból

dús választékban

már megérkeztek

PESTI ÉS FEJÉR

női kalapszalonzába Miskolcz, Széchenyi-utca 65. szám alatt.

Gyárak: Budapest, Üllői-ut 31. Bécs, Neubaugasse 25.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem Miskolcz és vidéke n. é. közönségét, hogy az Arany János-utca 88. szám alatt 9 év óta fennálló

cimfestő üzletemet

Katona-féle házba (Kisujváros- és Széchenyi-utca sarok) **át helyeztem.**

A n. é. közönség eddigi irányomban tanúsított szíves jó indulatát és pártfogását továbbra is kérve, vagyok teljes tisztelettel

BEDÉCS LAJOS CIMFESTŐ

Kevés a pénze?

Vegyen **használt butorokat** és mindenféle más tárgyakat

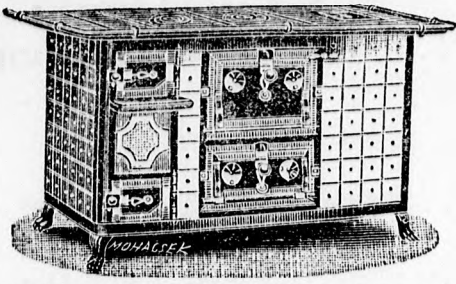
Friedman Jenő

ujjonnan megnyílt üzletében **Zsolczai-kapu 18. sz. alatt,**

a hol mindenféle használt tárgyak u m : **butorok, szoba, konyha** és üzletti berendezések legmagasabb áron vétetnek és legújá-nyosabb árban eladotnak.

Levélbeli vagy telefon hívásra házhoz megyek. **Telefon 553.**

SZLAVKOVSKY IMRE

takaréktűzhely-gyáros
és épületlakatos

Miskolcz, Horváth-u. 12.

Alapított 1853-ban. Telefon 2-29.

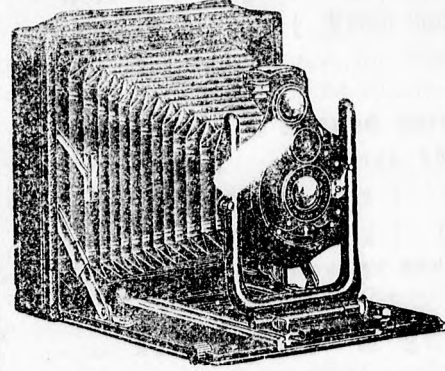
Ajánlom kitűnő minőségű elejes és asztalaku tűzhelyeimet, melyekből állandó nagy rakárt tartok. Különösen ajánlom legújabb szerkezetű „asztaltűzhelyeimet” melyeket

„Titania” néven hoztam forgalomba. — A tulhalmozott árukészletem és a rossz üzleti viszonyok folytán erősen leszállított árban bocsátom a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Ajánlom továbbá *eszlingeni faredőnyeimet*, melyeket gyorsan szállítok s ezeknek alkatrészeiből nagy raktárt tartok. Készítek mindenféle *épületvasalásokat, lépcső-, folyosó- és sirrácokat, vaskapukat*

Rajzokkal, költségvetéssel szívesen szolgálók

Nedves szobák kiszáraitására nagyobb mennyiségű koks-kályhákat tartok raktáron melyeket napi 60 filléért kölcsön adok.

Miért nem vesz részletfizetésre
egy pompás fényképezőgépet

FERENCZI B.

fényképezési szaküzletében
Miskolczon.

A fényképezés a legszebb
a legolcsóbb, a
legmulatságosabb sport.

Csinos földszintes

ház a város legszebb helyén
kerttel, vízvezetékekkel és
villanyvilágítással, veranda,
adómentes, **eladó.**

Cím a kiadóhivatalban.

Katonák!

akiknek 19. 4. októberében be kell vonulniok
tanuljanak németül

Katonai kurzus
25 korona!

25 privátóra 50 korona

Német nyelviskola

Kazinczy-utca 12. szám.

A főposta mellett.

Népkert mellett

az Agrár-telepen lévő **házhe-**
lyek előnyös feltételek mellett
eladók. — Venni szándékozóknak
forduljanak bővebb felvilágosítás
végett Petrovay Ákos
rendőrfogalmazóhoz Miskolczon.

Ajánlok eredeti Wolfram villany lámpákat

kitűnő minőségben:

Hollandi, Tungfram, Tantal, Metalum gyártmányokat nagyobb vételnél 16, 25, 32, 50 gyertyafényűt á K 1.20.

gázizzótesteket

rendes nagyság kitűnő minőségűt á 40 f.
lefele égő á 50 f.

Felelősséget vállalok arra, hogy tartósság és minőség tekintetében bármely gyártmányt felülmul.

Tisztelettel **ILLÉS DÁVID**

Templom-utca 5. sz. a.

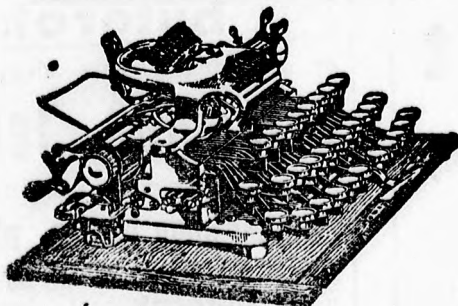
Telefonszám: 305.

Lapelárusítók

nagy keresettel
felvétetnek
A Reggel kiadóhi-
vatalában vagy
Groszmann Jágó
üzletében.

Legújabb rendszerű amerikai IRÓGÉPEK látható irással

KÉT ÉVI JÓTÁLLÁS!

„Weltblick.” Ára 220 korona.

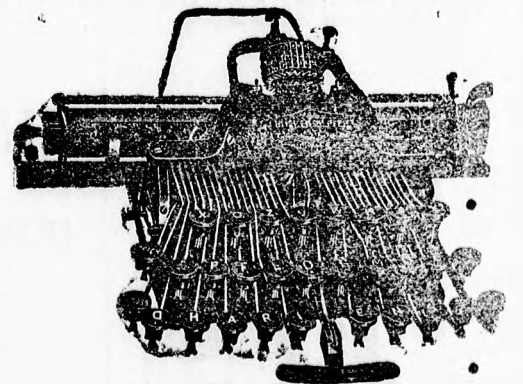
Főelőnye: Az irás gyors elsajátítása. — Szalag nélküli berendezés. — Sokszorosítás.

Több mint **160.000** darab van forgalomban.

Ára 220 korona

5. sz. **290** korona.

Ugyanazt a munkát végzi, mint a 6—700 K-ás írógép.

6. sz. minta. Ára 290 korona.

Megrendelhető és megtekinthető Klein és Ludvig cégnél Miskolcz, Hunyadi-utca 2. szám.

Nyomatott a kiadótulajdonos Klein és Ludvig könyvnyomdájában, Miskolcz.